

A TEHETSÉG ELŐTT NÉHA MUSZÁJ UTAT TÖRNI

2019. JANUÁR 8. | GYÁRFÁS DORKA

Mindenütt születnek tehetségek, de nem mindegy, mekkora utat kell megtenniük ahhoz, hogy kibontakozhassanak – hogy jó körülmények között hamar találjanak támogatókra, vagy hátrányos helyzetüket leküzdve, a mínusból indulnak. A Messzehangzó Tehetségek Alapítvány az utóbbiakért jött létre, hogy akiknek az átlagosnál rövidebb és hosszabb út adatott, ők is célba

érhessenek egyszer. Programjaikban tehetséges diákoknak segítenek a kiteljesedésben és az önismeretben – ami egyformán fontos ahhoz, hogy valaki kiteljesedjen. **Gyárfás Dorka** írása.

A 100 leggazdagabb magyar listájának élén felbukkanó ismert milliárdosokról rég tudjuk, hogy saját alapítványaikon keresztül jótékonykodnak. De még mindig nem szokványos, ha ennél kisebb vagyonnal, de biztos anyagi háttérrel rendelkező magánszemélyek is úgy érzik,

vissza kel adniuk valamit a társadalomnak. Nem nagy csinnadrattával, nem is olyan nagyságrendben, de ugyanazzal (vagy tán még nagyobb) személyes elköteleződéssel. A saját útjukon-módjukon, a saját elképzeléseik szerint – saját alapítvány létrehozásával. Mert így érzik helyesnek, mert tenni akarnak, és mert úgy van bőven.

Vígh Mónika, a Messzehangzó Tehetségek Alapítvány vezetője ezt a verziót képviseli. Férjével, Karagich Istvánnal mindketten pénzügyi területen dolgoztak, meglehetősen sikerrel, így amikor eljutottak oda, hogy már volt miből adakozni, természetesnek érezték, hogy megtegyék ezt, de kezdetben csak más alapítványokon keresztül. Aztán amikor Mónika a harmadik gyerekük születése után otthon maradt, úgy gondolta, eljött az idő egy saját alapítvány létrehozására is. Ez tizenegy évvel ezelőtt történt, és akkoriban első lépésként felkeresték azokat, akiknek már volt tapasztalata ilyesemben, hogy tanácsokkal lássák el őket.

Abban az időben még csak annyit tudtak, hogy hátrányos helyzetű gyerekeken szeretnének segíteni, de hogy hogyan, még nem körvonalazódott a fejükben. Csak amikor Mónika elé került

egy interjú Csermely Péter hálózatkutatóval, aki régóta a tehetséggondozásnak szenteli a fél életét – akkor jöttek rá, hogy ők is ezen a téren szeretnének segíteni. Tőle is kértek egy találkozót, és lassan kialakult egy koncepció, aminek a lényege, hogy nem közvetlenül pénzzel, hanem programokon keresztül támogatják a gyerekeket. Mert a jótett nem feltétlenül anyagiakban, hanem lehetőségek teremtésében, vagy a lehetőségekhez való hozzásegítésben is megnyilvánulhat.

Karagich István és Vígh Mónika

Az első dolguk egy nyári tábor megszervezése volt 2008-ban, amibe még művészi tehetségű, vagy különleges sportteljesítményt elérő gyerekeket hívtak az általános iskolás korosztályból.

Negyvenen érkeztek, akikkel 15 önkéntes foglalkozott – már itt is a célirányos tehetséggondozás jegyében, a programot ugyanis tehetségfejlesztő pedagógusok dolgozták ki. Emellett konferenciát rendeztek a pedagógusoknak, hogy együttműködő partnert találjanak egymásban.

Ma, amikor már 21 táboron vannak túl, 88 ösztöndíjasuk volt, és iskolán kívüli tehetséggondozó programjaik keretében nagyságrendileg 1200 gyereknek adtak útravalót, még mindig az okozza a legnagyobb nehézséget, hogy a lehető legtöbb pedagógus bizalmát megnyerjék maguknak. Nélkülük ugyanis nem megy. Az egész ott kezdődik, hogy el kell tudni jutni azokhoz, akik rászorulnak a támogatásra. Hozzájuk az iskolán keresztül vezethet az út, hiszen ott vannak azok a pedagógusok, akik felismerik a tehetséget – valamint a család rászorult helyzetét – és felvállalhatják a közvetítés feladatát is.

Az alapítvány munkatársai már most kezdik szervezni a tematikus nyári táboraikat, ami azzal a lépéssel indul, hogy több száz címre kiküldik a felhívást szerte az országban és határon túl.

„Csak annyit kérünk az iskolatitkárságoktól, hogy hívják fel az osztályfőnökök figyelmét a lehetőségre, és jelezzék a szülőknek, hogy az a gyerek, aki tehetséget, képességet vagy kiemelkedő szorgalmat mutat a művészetek, a természettudomány és az informatika területén, és rászorultságban él, el tudjon menni egy egyhetes táborba, ahol komoly tehetséggondozó programban vehet részt.

Vannak hosszú évek óta tartó, hatékony együttműködéseink partnerintézményekkel, de sajnos még mindig sok olyan levél érkezik vissza hozzánk – ha egyáltalán válaszolnak –, hogy »náluk nincsenek rászoruló tehetségek«. Olyan helyekről is, ahol pontosan tudom, mi a helyzet. Ezzel a hozzáállással nehéz mit kezdeni. Miközben tudjuk, hogy a táborozó gyerekeink legalább 70 százalékának ennyi a nyári programja egy évben” – meséli Mónika.

És olyan élménnyel térnek haza onnan, ami örökre meghatározhatja az életüket. Azt írta például egy diák búcsúzóul: „Ez az a tábor, ahol mindenki kiteljesedhet, kifejezheti a véleményét, mert itt mindenki szívesen meghallgat.” Vagy egy másik: „Én kicsit féltem, mi lesz itt, ha ide jövök. De napról napra rájöttem, hogy fölösleges volt emiatt izgulni. Hisz egy nyílt, befogadó közösségbe kerültem, telis-tele programokkal, amik ráadásul nem unalmasak. Egy hét alatt megváltozhat valakinek a gondolkodása, a viselkedése, pedig a mentoroknak ez nem is célja. Csak az emberek pozitívak, és ezáltal te is azzá válsz.” Egy harmadik táborozó pedig így fogalmazott:

„Ez a tábor nem csak egy tábor. Másokon keresztül rálátsz a saját értékeidre, megtanulhatsz, hogyan élj harmóniában a testeddel és az elméddel. Ezen kívül megtanulhatsz megbecsülni az embereket magad körül.”

De már rég nem csak a táborozásról van szó, sok más programot is indítottak évente összesen 10–15 millió forintos keretből. A Messzehangzó Tehetségek Alapítvány egyik fő tevékenységét az teszi ki, hogy minden évben 20 gyereknek anyagilag támogatják a kibontakozását. Nem a megélhetését vagy az ellátását, hanem azt, hogy hozzájusson azokhoz a feltételekhez, amelyek a tehetsége érvényesüléséhez elengedhetetlenek. Például segítenek eljutni versenyekre, fizetnek kurzusokat, vagy találnak egy mentort, akinek állják a tiszteletdíját.

Pályázat útján lehet jelentkezni a programba, amihez a gyerek részéről is kell egy motivációs levél. Van, aki úgy került a támogatottak közé, hogy ezt olyan megrendítő őszinteséggel és szívhez szólóan tudta megírni, hogy képtelenség volt neki ellenállni. Például a vajdasági Szögi Klaudia, aki egyelőre több területen is bontogatja a szárnyait – az irodalom és a képzőművészet terén is –, de a lehetőségei nagyon korlátozottak, ezért még nem tud látványos eredményeket felmutatni. Mostantól kap maga mellé egy mentort, aki Skype-on keresztül segít neki ebben. Másoknak viszont már komoly sikerei voltak eddig is, de szükségük van anyagi segítségre ahhoz, hogy tovább haladhassanak az útjukon.

Vannak pályázók, akik pontosan meg tudják mondani, mire fordítanák az alapítványtól nyert összeget (mely maximum 150 ezer forintot jelent egy évben), mások viszont segítséget kérnek abban is, hogyan lehetne a legjobban felhasználni. Az alapítvány pedig megkeresi az intézményt, ahol a tehetségüket fejlesztik – ez lehet zeneiskola, sportegyesület vagy az iskola alapítványa –, és velük köt szerződést, neki utalják a támogatás összegét.

„Az adomány tehát konkrétan a tehetségterület fejlesztésére megy” – mondja Mónika.

Az eredeti általános iskolás korosztályról mára a középiskolásokra került át a fókusz, és beálltak a Zeneakadémia Baráti körének céljai mellé is, hogy még tovább tudjanak segíteni. Az ösztöndíjas tehetségek mellett pedig azoknak a középiskolásoknak is nyújtanak programokat, akiknek „csak” az önismerete vagy a számítógépes felkészültsége szorul fejlesztésre – ez minden kamasznak jól jön. Részben önkéntes segítőknek köszönhetően is minden programjuk ingyenes.

Bár az Alapítvány öndefiníciójában szerepel, hogy vallástól-, felekezettől- és politikától mentes, de a létrehozása mögött Mónika szerint ott kell lennie annak az örökségnek, amit ő hozott otthonról.

Két testvérével együtt vallásos nevelést kaptak, így kora gyermekkorától segítőkészséget plántáltak belé. „A férjem is nagyon szenzitív, de az alapítvány létrehozásához az is kellett, hogy akikkel összehozott minket a jó sors, szintén fogékonyak legyenek az ötletre.”

Mivel az alapítók garantálják az alapítvány finanszírozását, a programokhoz pedig pályázatok és egyéni, céges adományozók útján jutnak pénzhez, így számukra nem feltétlenül további adományok jelentik a legnagyobb segítséget. „A támogatóink közül többeknek korlátozottak a pénzügyi lehetőségeik, viszont rengeteg egyéb segítséggel járulnak hozzá a munkánkhoz. Például segítenek eljutni azokhoz, akik rászorulnak, és ami a legfontosabb, hogy hisznek, bíznak bennünk.” Tehát hírt adni róluk, és bizalmat kelteni irántuk, hogy eljuthassanak a fiatalokhoz – számukra most ez a legnagyobb hozzáadott érték.

Gyárfás Dorka

Képek forrása: Messzehangzó Tehetségek Alapítvány

<https://wmn.hu/ugy/49874-a-tehetseg-elott-neha-muszaj-utat-torni>